

การจัดการมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลสกลนครเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความรู้ การปฏิบัติตัวเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลสกลนครและปริมาณมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลสกลนครก่อนและหลังดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลสกลนครและจัดแนวทางในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลสกลนคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลสกลนคร จำนวน 320 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มข้าราชการ/พนักงานของรัฐ กลุ่มลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว และศึกษาปริมาณมูลฝอยติดเชื้อในโรงพยาบาลสกลนคร ระยะเวลา 30 วัน การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติพรรณนา แสดงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนและหลังดำเนินการใช้สถิติ Paired t-test ศึกษาระหว่างเดือน สิงหาคม 2548 – สิงหาคม 2549

ผลการศึกษาพบว่า ด้านการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ โรงพยาบาลสกลนครมีรูปแบบที่ไม่เหมาะสม คือ เวลา เส้นทาง การรวบรวม การนำส่ง จึงได้จัดแนวทางการจัดการมูลฝอยติดเชื้อใหม่ โดยกำหนดเวลา เส้นทาง วิธีการรวบรวม จุดพักมูลฝอยติดเชื้อ และวิธีการเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อใหม่โดยยึดหลักความถูกต้อง สะดวก ปลอดภัยและประหยัด ด้านข้อมูลทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 76.2 อายุไม่เกิน 30 ปี ร้อยละ 36.9 สถานภาพสมรส มีสถานภาพคู่ ร้อยละ 63.8 ระดับการศึกษาจบการศึกษา ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 49.4 หน้าที่ปฏิบัติงานเป็นข้าราชการ กลุ่มพยาบาลวิชาชีพ/นักเทคนิคการแพทย์/นักวิทยาศาสตร์การแพทย์/นักวิชาการสาธารณสุข ร้อยละ 37.8 ระยะเวลาในการทำงานด้านสาธารณสุขไม่เกิน 10 ปี ร้อยละ 53.8 ยังไม่เคยอบรมเกี่ยวกับมูลฝอยติดเชื้อ ร้อยละ 62.8 ด้านความรู้ ก่อนดำเนินการกลุ่มข้าราชการ/พนักงานของรัฐ มีคะแนนความรู้เฉลี่ย 25.99 หลังดำเนินการ มีคะแนนเฉลี่ย 30.14 เมื่อนำไปทดสอบทางสถิติ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p - value < 0.05$) กลุ่มลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว ก่อนดำเนินการ มีคะแนนความรู้เฉลี่ย 23.16 หลังดำเนินการ มีคะแนนเฉลี่ย 26.92 เมื่อนำไปทดสอบทางสถิติ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติ ($p - \text{value} < 0.05$) ด้านการปฏิบัติคน กลุ่มข้าราชการ/พนักงานของรัฐ ก่อนดำเนินการ มีคะแนนปฏิบัติคนเฉลี่ย 5.79 หลังดำเนินการ มีคะแนนปฏิบัติคนเฉลี่ย 6.56 เมื่อนำไปทดสอบทางสถิติ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p - \text{value} < 0.05$) กลุ่มลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว ก่อนดำเนินการ มีคะแนนปฏิบัติคนเฉลี่ย 7.62 หลังดำเนินการ มีคะแนนปฏิบัติคนเฉลี่ย 11.11 เมื่อนำไปทดสอบทางสถิติ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p - \text{value} < 0.05$) ด้านปริมาณมูลฝอยติดเชื้อ พบว่าก่อนดำเนินการมีมูลฝอยอื่นปนในมูลฝอยติดเชื้อ มีการปนของ มูลฝอยอื่นในมูลฝอยติดเชื้อ ร้อยละ 22.17 หลังการดำเนินการ มีการมูลฝอยอื่นปนในมูลฝอยติดเชื้อ ร้อยละ 9.04 ลดลงร้อยละ 13.13 ปริมาณมูลฝอยมีน้ำหนักเฉลี่ย 236.43 กิโลกรัมต่อวัน หลังดำเนินการ มีน้ำหนักเฉลี่ย 170.84 กิโลกรัมต่อวัน เมื่อนำไปทดสอบทางสถิติ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p - \text{value} < 0.05$)

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า การให้ความรู้และการจัดระบบการมูลฝอยติดเชื้อนี้เป็นผลให้เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลสกจนครมีระดับความรู้ การปฏิบัติคนเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยดีขึ้นและปริมาณมูลฝอยติดเชื้อลดลง จึงควรนำแนวทางการจัดการมูลฝอยติดเชื้อนี้ไปประยุกต์ใช้กับโรงพยาบาลที่มีสภาพพื้นที่และสิ่งแวดล้อมที่คล้ายกับ โรงพยาบาลสกจนคร และสถานบริการเครือข่ายของโรงพยาบาลสกจนครต่อไป

The Infectious waste management of Sakonnakhon Hospital was an action research. The aim of this research was to study the knowledge, the personnel practice of Sakonnakhon hospital officers including comparing the quantity of infectious waste before and after taking infectious waste management workshop. Three hundred and twenty two staffs of Sakonnakhon hospital were target samples, government officers and employees, The quantity of infectious waste was studied about 30 days. The data analyzed by using the descriptive statistics, frequency, percentage, average, mean and standard deviation. Paired t – test was used to compare the difference of means score pre and post study. The data collection during April 2005 – April 2006.

The pre-study showed that the time, route and the collection system were not appropriate. Therefore, this study arranged the new time, route and the new collection method. The principle of the new arrangement were correction, convenience, safety and economic. In the personnel data showed that the samples almost were female (76.2 %). The age was under 30 years (36.9 %). The status was married (63.8 %). The education level was bachelor degree (49.4 %). The career were the Nurses, Medical scientists and public health officers (37.8 %). The samples have been working in the area of public health less than ten years (53.8%) and most of the officers never trained on the program of the infectious management program (62.8 %). In the aspect of the knowledge test in the government officer group, before training the mean score (\bar{X} score) from test was 25.99 and after they got the \bar{X} score about 30.14. The p- value was < 0.05. For the employee group, before training they had the test score around (\bar{X} score) 23.16 and after training they got the \bar{X} score = 26.92. The p- value was < 0.05. In the aspect of practice, before and after training, the government officer group, got the \bar{X} score from testing was 5.79 and 6.56, respectively, with the p - value < 0.05. In the employee group, the \bar{X} score before and after training was the = 7.62 and 11.11, respectively. The p - value was also less than 0.05. In the aspect of the quantity of was the result showed that the general waste mixed with the infectious was around 22.17 %. However, after the training program the mixed waste reduced to 9.04 %. The average of the infectious waste decreased from 236.43 kgs per day to 170.84 kgs per day. The p- value was less 0.05.

The study showed that the infectious waste management program was able to increase the knowledge and had good personnel practice including leading to reduce the number of the infectious waste. Thus it can apply this methodology to use both in the other hospital that have similar condition as Sakonnakhon hospital and the contracting unit for primary care of Sakonnakhon hospital.